

ARKAITZ ZARRAGA
AZUMENDI
EUSKARA IRAKASEA

Guardiak behar ditugu

Santutxuko Karmelo ikastolako Haur Hezkuntzako umeok Santa Marta egoitzan ikasten genuen. Eskailera batzuen erdian zegoen gure ikastola txikia eta haiek igo eta errepidea gurutzatu behar izaten genuen Karmelo plazara joateko. Jolastorduan bertara joaten ginen umeak ilaran, binaka, eskutik helduta. Berdin itzultzean ere, baina errepidea pasatuta, ziztu bizian abiatzen ginen eskaileretan behera, itxita egoten zen ateraino. Orduan kolpeka hasten ginen atearen kontra: *“Abrid, abrid, que somos policias!”* (“Ireki, ireki, poliziak gara eta!”), barrutik norbaitek atea zabaldu arte. Gaur egun pentsaezina litzateke hori, ikastoletan zer erakusten ziguten eta... Baina inguruan genuen errealtatearen isla baino ez zen.

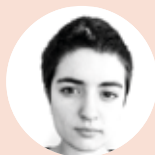
Ondoren, “ikastola berrira” joan ginen, gaur egun Karmela gizarte-etxe autogestionatua den horretara. Han *polizia eta lapurretara* jolasten ginen (*“polis y cacos”* auzoko beste umeentzat). Inork ez zuen polizia izan nahi. Berdin jolasten ginen *“a indios y vaqueros”*, eta gehienok indio!

Garai hartan Polizia grisez jantzita joaten zen; Guardia Zibila “berde piko-loz”. Bibotea zuten eta oso itxura eskasa. Euskararen aldeko mobilizazioetan agertzen ziren, borraz jo eta pilotak bota. Gehienok bagenuen gomazko pilotaren bat etxean. Oraindik gogoan daukat Olenztzerotan Santutxun kargatu eta harategi batean ezkutatu ginenekoa. Ume mokoak

ginen, baina gertutik ikusten genuen zer zen Polizia.

Orain indioengana joaten naiz urtero. Indigenak dira, ez indioak, lumarik eta arkurik ere ez dute eramaten, baina ni haiekin identifikatzen naiz oraindik ere. Eta orain konturatzen naiz haiengandik badugula zer ikasia. Kolonbiako nasek eta beste zenbait herrik Guardia Indigena dute, Kiwe tengak, herria eta lurraldea zaindu eta babesteko egitura, askotan talde armatu eta eskuineko gobernuen jomugan egon dena. Sarri saiatu dira Kiwe tengak defentsa taldeekin parekatzen, baina oso urruti daude horiengandik. Guardiak ez du egitura militarrik, ez dute armarik eta bertan umeak, helduak eta zaharrak daude, zaintza lanetan trebatuta eta horretan murgilduta. Euren arma bakarrak makila eta zapi gorri-berdea dira, baina nahikoak zaizkie herritarrei lagundu, ama lurra zaintzeko, lurraldea babesteko eta, beharrezkoa denean, gaizkileak atxilotzeko eta harmonizatze bidean ezartzeko.

Inolako poliziarik ez dela behar idatzi dute Ospa Eguna amaitzea erabaki dutenek. Poliziak beti zaindu dituela boteretsuak, eta arrazoi dute. Baina Polizia ez da kapitalisten kontu hutsa; gobernu komunistek ere izan dituzte. Guk behar duguna guardiak dira, baina ez zibilak, Kiwe tengak baizik, zaintza erdigunean jarriko dutenak. ●

EVA PEREZ-PONS
ANDRADE

Konfort egoeratik ateratzea

Duela hilabete bat, gurasoen etxeko armairuetako batean, zinta zahar batzuk aurkitu genituen, 1992 eta 1998 urte bitartekoak denak. Bideoetan ahizpa eta biak agertzen gara gehien bat, gurasoak gazte eta jada bizirik ez dauden hainbat senide. Oso harrigarria egin zitzaidan ama bere hiru hilabeteko haurrarekin ikustea, edo 8 urte nagusia goa den ahizpa ume zenean ikustea, ez baitut horrela ezagutu: txikia, berritsua eta nire atzetik etengabe, zaintzeko eta jolasteko prest. Garai haietatik, gauza asko aldatu dira. Nostalgikoek esango luketen bezala, denak zirudien polita-

goa lehen (kostatzen ari zait kapitalismoaren helduaro eredura egokitzea). Hala ere, oso harro nagoen aldaketa bat badago: ahizpa eta bion arteko komunikatzeko hizkuntza. Etxean beti egin izan digute gaztelaniaz, eta hori ez da aldatu. Baina ahizpa eta biok duela hamar urte inguru hartu genituen gure artean euskaraz komunikatzeko erabakia eta ardura. Ohitura apurketa hori ahalegina izan zen, konfort egoeratik ateratzea ahalegina den bezala; arraroa eta zaila hasieran, baina posiblea dena aldatzea eta denboran mantentzea eta disfrutatzea. ●